

АНАЛІЗ РОБОТИ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ ПОЛІКЛІНІКИ ЗА 2011-2013 РОКИ

І.М. Юрчишак, С.В. Примак, Ю.В. Войціцький, С.Л. Іваник

ДУ «Інститут патології крові та трансфузійної медицини
НАМН України», Львів

Резюме: *Представлено аналіз роботи консультативної поліклініки, зокрема диспансеризації хворих на захворювання крові, кровотворної та лімфоїдної тканин.*

Ключові слова: *поліклініка, диспансеризація, гематологічні хворі.*

АНАЛИЗ РАБОТЫ КОНСУЛЬТАТИВНОЙ ПОЛИКЛИНИКИ ЗА 2011–2013 ГОДЫ

И. М. Юрчишак, С. В. Примак, Ю. В. Войццкий, С. Л. Иванык

ГУ «Институт патологии крови и трансфузионной медицины НАМН Украины»,
Львов

Резюме: *Представлен анализ работы консультативной поликлиники, в частности диспансеризации больных заболеваниями крови, кровотворной и лимфоидной тканей.*

Ключевые слова: *поликлиника, диспансеризация, гематологические больные.*

ANALYSIS OF THE CONSULTATIVE CLINIC FOR THE YEARS 2011–2013

I. M. Yurchyshak, S. V. Primac, Y. V. Voitsitsky, S. L. Ivanyk

SI «Institute of blood pathology and transfusion medicine of NAMS of Ukraine», Lviv

Summary: *The analysis of advisory clinics including clinical examination of patients with blood diseases hematopoetic and lymphoid tissue.*

Key words: *polyclinic, prophylactic medical examination, hematological patients.*

Досягнення в галузі імунофенотипування, цитогенетики та молекулярної біології дали можливість зробити якісно новий важливий крок в удосконаленні діагностики та вибору тактики терапії захворювань крові, кровотворної та лімфоїдної тканин. Застосування препаратів

моноклональних антитіл сприяло суттєвому підвищенню відповіді на лікування. Одне з провідних місць у наданні високоспеціалізованої медичної допомоги при захворюваннях крові, кровотворної та лімфоїдної тканин займають консультативні поліклініки державних установ НАМН України.

Впровадження клінічних протоколів надання медичної допомоги з гематології, затверджених МОЗ України від 30.07.2010 р. № 647, в клінічну практику дає широку перспективу можливості надання спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги окремим групам пацієнтів в амбулаторних умовах [1].

Консультативна поліклініка Державної установи «Інститут патології крові та трансфузійної медицини НАМН України» (ДУ «ІПКТМ НАМН України») надає:

- високоспеціалізовану консультативну допомогу гематологічним хворим, шляхом здійснення консультацій як на базі інституту, так і з місцем проживання чи лікування;

- проводить організаційно-методичну роботу з удосконалення методів діагностики та лікування хворих із захворюваннями крові, кровотворної та лімфоїдної тканин.

Метою даного дослідження є аналіз диспансерного спостереження за хворими гематологічного профілю (хвороби крові, кровотворної та лімфоїдної тканин). Стан надання високоспеціалізованої медичної допомоги хворим гематологічного профілю в амбулаторних умовах консультативної поліклініки.

Матеріали і методи досліджень. Об'єктом дослідження є діяльність консультативної поліклініки ДУ «ІПКТМ НАМН України» за період 2011–2013 роки. Структуру захворюваності та поширеності захворювань крові кровотворної та лімфоїдної тканин вивчали за даними інтенсивних показників на 100 тис. населення. В основному це хворі, які скеровані на консультацію із різних областей України. Крім того, в поліклініці проводиться диспансеризація гематологічних хворих м. Львова.

Результати та їх обговорення. В даному повідомленні представлено аналіз результатів диспансеризації хворих на захворювання крові, кровотворної та лімфоїдної тканин жителів м. Львова.

Диспансеризація гематологічних хворих включає: Активне виявлення гематологічних хворих під час амбулаторного прийому пацієнтів. Визначення осіб, що підлягають диспансеризації.

Призначення комплексного, у відповідності до клінічних протоколів, лікування, оцінка якості його застосування та нагляд за пацієнтами, що знаходяться на диспансерному обліку.

Для встановлення діагнозу в консультативній поліклініці використовуються наступні методи досліджень: загальний аналіз крові з

визначенням кількості тромбоцитів та ретикулоцитів; біохімічний аналіз крові (печінкові та ниркові проби), протеїнограма із визначенням кількості М- градієнта; коагулограма із визначенням функції тромбоцитів; діагностика анемії – трансферин, феритин, сироваткове залізо, загальна залізовв'язуюча здатність сироватки;

аспіраційна біопсія кісткового мозку з підрахунком мієлограми; цитохімічне дослідження кісткового мозку з метою верифікації варіанту гострої лейкемії (реакція на пероксидазу в blastax, ліпіди, глікоген, неспецифічну естеразу з інгібітором та хлорацетатестеразу в blastax); гістологічне дослідження кісткового мозку, отриманого шляхом трепанобіопсії; імунофенотипування клітин кісткового мозку та крові за допомогою моноклональних антитіл; цитогенетичне дослідження.

Серед захворювань на злоякісні хвороби крові, кровотворної та лімфоїдної тканин, відповідно до звітів з областей за 2013 р., переважають лімфоми (лімфома Годжкіна та негоджкінські лімфоми) – 28,7%, хронічні лімфопроліферативні захворювання – 24,2%, гострі лейкемії – 17,25%, хронічні мієлопроліферативні захворювання – 13,78%, множинна мієлома – 12%. Порівняно з попередніми роками структура злоякісних хвороб крові суттєво не змінилась. В структурі поширеності злоякісних хвороб крові, кровотворної та лімфоїдної тканин найбільшу частку становлять злоякісні лімфоми – 37,5%, хронічні лімфопроліферативні захворювання – 27,51%, гострі лейкемії – 9,7%, хронічні мієлопроліферативні захворювання – 17,1%, множинна мієлома – 7,05% [3].

Порівняно з 2012 р. у 2013 р. збільшилась кількість вперше діагностованої хронічної мієлоїдної лейкемії (ХМЛ) – 1,5% на 100 тис. населення, поширеність при цьому не змінилась (5,5% – як у 2013 р. так і в 2012 р.).

З 2011 р. відмічається тенденція до зростання показників поширеності хронічної лімфоцитарної лейкемії (ХЛЛ), що може свідчити як про покращення діагностики, так і підвищення ефективності надання медичної допомоги даній категорії хворих.

Високою залишається захворюваність і поширеність анемічних станів, особливо залізодефіцитних та мегалобластних анемії. Відмічається значне коливання цих показників у кількох областях (Дніпропетровська, Вінницька, Хмельницька, Одеська та Тернопільська), яке очевидно можна пояснити відсутністю належної диспансеризації хворих з анеміями [3].

Аналіз захворюваності та поширеності на окремі форми гематологічних захворювань у м. Львові (табл. 1) показав доволі значні коливання інтенсивних показників в окремі роки. Так, захворюваність на гостру мієлоїдну лейкемію (ГМЛ) становила 0,1 (2011 р. та 2012 р.) та 0,2

(2013 р.) на 100 тис. дорослого населення, а поширеність 0,8 (2011 р.), 0,5 (2012 р.) та 0,6 (2013 р.), що свідчить про тенденцію до зменшення виявлення цієї хвороби.

Таблиця 1

Показники захворюваності та поширеності хвороб крові, кровотворної та лімфоїдної тканин серед жителів м. Львова за 2011–2013 роки (на 100 тис. населення)

Нозологія	2011 р.		2012 р.		2013 р.	
	Захворюваність	Поширеність	Захворюваність	Поширеність	Захворюваність	Поширеність
Гостра лімфо-бластна лейкемія	0,9	4,0	0,8	4,0	0,6	3,8
Гостра мієлоїдна лейкемія	0,1	0,8	0,1	0,5	0,2	0,6
Хронічна лімфо-цитарна лейкемія	2,4	26,4	3,3	27,4	4,3	27,8
Хронічна мієлоїдна лейкемія	0,3	4,9	1,0	5,5	1,5	5,5
Лімфома Годжкіна	2,1	18,1	1,5	17,4	1,9	17,1
Негоджкінська лімфома	4,0	29,7	2,9	28,2	6,3	16,7
Еритремія	1,7	15,8	1,1	15,0	2,2	15,3
Множинна мієлома	1,7	18,8	1,8	16,0	2,7	14,1
Макроглобулінемія Вальденстрема	-	-	0,1	0,9	0,5	0,9
Остеомієлофіброз	0,9	8,6	0,6	7,7	1,8	8,6
Мієлодиспластичний синдром	0,3	6,2	0,4	3,5	0,3	3,4
Т-клітинна лімфома (синдром Сезарі, грибоподібний мікоз)	0,4	2,7	0,1	2,8	0,2	3,0
Всього	14,8	136,0	13,7	128,9	22,5	116,8

Порівнюючи з 2012 р. у 2013 р. загальна кількість хворих на злоякісні захворювання крові, кровотворної та лімфоїдної тканин збільшилась на 6,4%, а поширеність на 6,7%.

Лікарі консультативної поліклініки проводять диспансерне спостереження за гематологічними хворими м. Львова. Приймають активну участь у конференціях, виробничих нарадах, семінарах. На диспансерному обліку на початок 2014 р. знаходився – 3001 хворий, в тому числі:

із злоякісними захворюваннями крові, кровотворної та лімфоїдної тканин – 876 хворих (29,1%);

з анеміями різної етіології – 1697 хворих (56,5%);

геморагічними діатезами – 428 хворих (14,2%).

Щорічно проводиться аналіз захворюваності та поширеності даної групи пацієнтів в поліклініках лікувальних установ та закладів м.Львова.

В структурі відвідувань поліклініки консультативний прийом займає – 78%, а робота з диспансерною групою хворих – 22%. Кількість проконсультованих хворих у 2013 р. становила – 16138, що на 4% більше ніж у 2012 р. (15502), та на 1% як у 2011 р. (15987). У відсотковому відношенні від загальної кількості консультацій переважають хворі м. Львова – 92,4%, а інші області – 7,6%.

Отже, основним завданням консультативної поліклініки є:

- надання високоспеціалізованої консультативної допомоги хворим із захворюваннями крові, кровотворної та лімфоїдної тканин;

- застосування сучасних діагностичних методів (трепанобіопсія, імунофенотипування клітин кісткового мозку та периферичної крові, цитохімічні та цитогенетичні дослідження клітин кісткового мозку);

- впровадження в роботу гематологічної служби клінічних протоколів лікування хворих із захворюваннями крові, кровотворної та лімфоїдної тканин, що сприяє скороченню потреби перебування хворих в стаціонарних умовах та має значний економічний ефект;

- впровадження нових високоефективних лікарських засобів (препаратів інтерферону, інгібіторів тирозинкінази, моноклональних антитіл та препаратів таргетної дії).

Впровадження сучасних клініко-діагностичних методів в практику консультативної поліклініки сприяє підвищенню рівня ефективності надання високоспеціалізованої медичної допомоги хворим гематологічного профілю.

Література

1. Клінічні протоколи надання медичної допомоги хворим зі спеціальності «Гематологія». / Новак В.Л. та співавт.– Львів : ЗУКЦ, 2011 – 202 с.

2. Двадцятирічний моніторинг захворюваності на лейкемії та лімфоми в Івано-Франківській та Рівненській областях / Я.І. Виговська, О.М. Цяпка, Л.М. Лукавецький [та ін.] // Український журнал гематології та трансфузіології – 2004. – № 4. – С. 16–23.

3. Стан захворюваності злоякісними новоутвореннями лімфатичної та кровотворної тканини населення України / П.М. Перехрестенко, Л.В. Назарчук, З.П. Федоренко, Т.Г. Суханова // Український журнал гематології та трансфузіології. – 2003. – № 4. – С. 18–22.

4. Показники діяльності гематологічної служби України в 2013 році / В.Л. Новак [та ін.] – Львів: 2014. – 42 с.